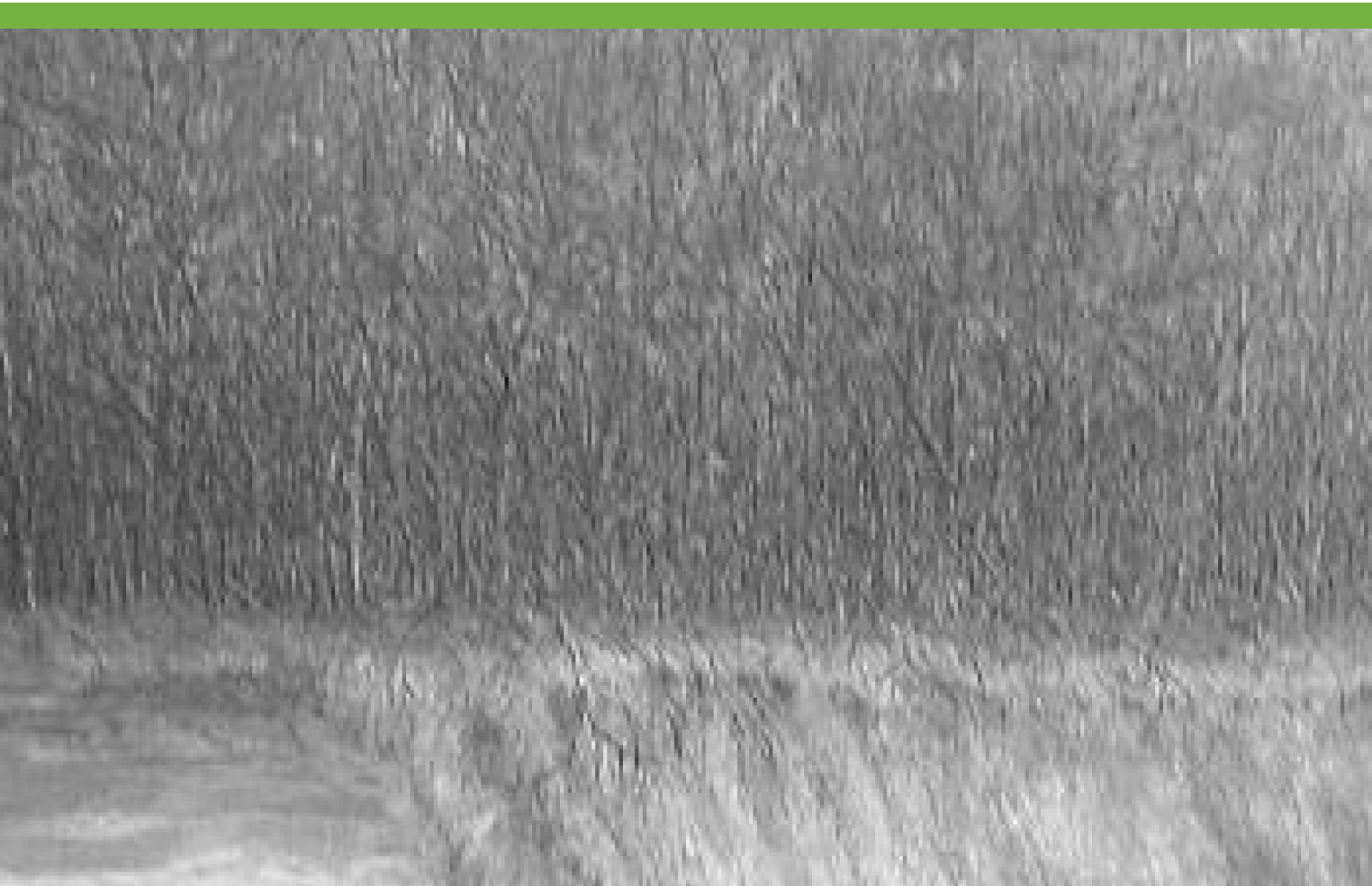

BATHMEN: SALLANDSE LANDWEER

ROUTE 28 km

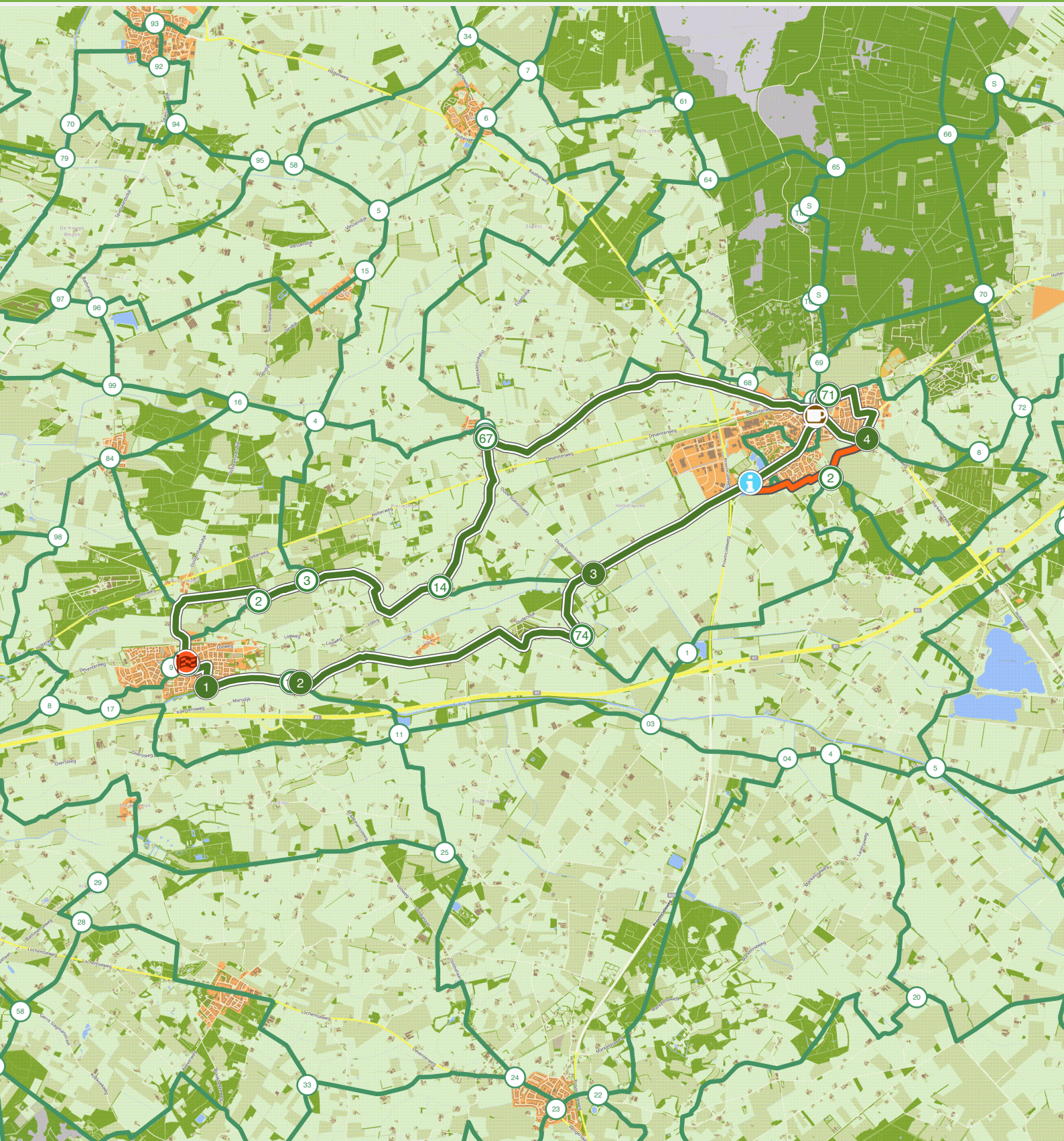

Een reis langs de middeleeuwse verdedigingslinie, ook wel 'landweer' genoemd. Een mooie fietstocht door het fraaie Sallands landschap, van Bathmen naar Holten en weer terug, langs historische verdedigingswerken zoals kastelen en waterlinies. Route niet getest door Groen & Handicap.

Deze route is gemaakt door Henk Hengeveld, en gecontroleerd door routevrijwilliger Ab Bent.

20
22

Bathmen: Sallandse Landweer

Bathmen: Sallandse Landweer

Hoe kom ik bij het startpunt?

Startpunt: fietsknooppunt 9 op kruising Schoolstraat / Larenseweg in Bathmen. Parkeergelegenheid en horeca/toiletvoorziening in de buurt.

Bathmen: Sallandse Landweer

28 km

1

Zichtbare restanten in Bathmen

Zichtbare restanten

De landweer bij Bathmen, die nog goed zichtbaar is als je in westelijke richting langs de Schipbeek kijkt, werd in de 14de eeuw op initiatief van de stad Deventer aangelegd. De Deventernaren waren de roof- en plundertochten van de hertog van Gelre spuugzat.

Doornige wal

De Schipbeek en Dortherbeek werden in het verdedigingsstelsel geïntegreerd. Het water en de doornige wal zorgden voor bescherming.

Koerhuis en Swormetoren

Om Salland nog beter te kunnen verdedigen, bouwde men ook een aantal versterkingen. Niet ver van de IJssel bevond zich het Koerhuis (koeren betekent uitkijken) en de Swormertoren bij Colmschate. Deze fietstocht leid je langs de inmiddels afgebroken versterkingen Arkelstein en de Waardenborg.

Straf en boete

Stiekem doorgangen

In tijden van plunderingen waren de mensen natuurlijk blij met de landweer, maar in vreedestijd was dit lastig. Je had maar een paar doorgangen en daar moest je ook nog voor betalen. Vandaar dat mensen stiekem doorgangen maakten.

Straf en boete

De landsheren waren daar niet blij mee en traden hier streng tegen op. Hoge boetes werden opgelegd. Er is zelfs een document bekend waarin staat dat van degene die een landweer beschadigde zijn hand werd gebroken.

Boterbeek

De Boterbeek

Vanaf de Oude Schipbeek, in de buurt van de tegenwoordige boerderij Snatergat (zo'n 200 m ten zuiden van knooppunt 74), werd in de 14e eeuw in een rechte lijn naar vesting de Waardenborg in Holten een gracht gegraven. Rond 1377 was de gracht klaar; de Boterbeek.

Landweer en waterlinie

De landweer liep evenwijdig aan de Boterbeek. Het lijkt erop dat de Dorperdijk de landweer was en de strook tussen beide dijken, met de Boterbeek ongeveer halverwege, een waterlinie. Deze kon via de Boterbeek met water worden gevuld door de (Oude) Schipbeek tussen de Dorperdijk en de Oudendijk.

Tip

Om de Boterbeek te zien, fiets bij knooppunt 74 een paar honderd meter in zuidelijke richting.

Kasteel Waardenborch

Houten kasteel

In 1378 werd het houten kasteel Waardenborg gebouwd. Hier konden mensen de landweer passeren, uiteraard tegen betaling van tol. De Sallandse landweer stopt hier.

Brand

Nauwelijks twee jaar na de bouw werd het houten kasteel de Waardenborg in brand gestoken en verwoest. Al in 1394 stond er een groter en sterker kasteel dan ooit en van steen.

Bentheimer steen

Volgens de overlevering zijn voor de bouw van het kasteel maar liefst 1300 karrenvrachten Bentheimer en Gildehauser stenen door Twentse boeren uit Duitsland gehaald.

Keizer Karel V

In 1528 ging de macht in het Oversticht naar keizer Karel V, die al snel daarna ook Gelderland verwierf. Het kasteel had geen functie meer en werd tussen 1529 en 1531 gesloopt.

Muurresten opgegraven

In 1972 werden de muurresten van het kasteel opgegraven. Daarbij zijn hele muurbrokken in de slotgracht teruggevonden. Restanten zijn nog zichtbaar aan de Oranjestraat in Holten.

